

RAKOVNICKÉ OBEČNÉ NOVINY

Všetky náklady spojené s vydávaním a rozširovaním hradí Obec Rakovnica

Číslo 3 * Ročník XXV * September 2024

PRÍHOVOR ZASTUPUJÚCEJ STAROSTKY OBCE

Pokračujeme v nastúpenom trende a v aktivitách

*Vážení občania,
prihováram sa Vám z pozície zastupujúcej starostky
obce Rakovnica. S mnohými z Vás som bola v kontakte,
keď som sa začala aktívne venovať veciam verejným
a neskôr aj ako poslankyňa obecného zastupiteľstva. Vy
ma poznáte a verím, že Vás nesklamem.*

Dovoľte, aby som sa predstavila aj vám, s ktorými som sa doposiaľ nestretla. Som vysokoškolsky vzdelaná ekonómka so študijným zameraním na regionálnu samosprávu. Celý svoj profesijný život pracujem v štátnej a vo verejnej správe. V samosprávnych funkciách pôsobím paralelne od roku 2002. Začínala som ako hlavná kontrolórka

obce, pár volebných období ako poslankyňa obce a v súčasnosti ako zástupkyňa starostky obce. Po nástupe starostky obce na materskú dovolenku som prijala jej poverenie pokračovať v jej práci ako zastupujúca starostka s plnou vážnosťou a rešpektom. Kedykoľvek sa môžete s dôverou na mňa obrátiť telefonicky na číslo 0905 823 331, na mailovej

adrese genciovam@gmail.com alebo osobne v kancelárii obecného úradu v pondelok, stredu a piatok.

V obci Rakovnica bývam viac ako 45 rokov a v súčasnosti je domovom aj pre moju rodinu. Pod domovom rozumiem určite viac ako len bývanie. Je to priestor, v ktorom sa cítim bezpečne a pohodlne. A ja sa v Rakovnici tak cítim. Počas môjho pôsobenia v samospráve som pocítila podporu a záujem mnohých ľudí, s ktorými som prišla do styku. Často mi to dodalo tak potrebnú energiu v práci pre obec. Počas môjho pôsobenia v obec-

nom zastupiteľstve som získala potrebné poznatky a skúsenosti, trpezlivosť, snahu a ochotu dotiahnuť veci zmysluplné a potrebné pre nás všetkých.

Mám profesiu, ku ktorej sa môžem bez problémov vrátiť, ale teraz som sa rozhodla ponúknuť svoj čas, energiu a zručnosti obci Rakovnica a pokračovať v jej rozbehnutom chode. Chcem nadviazať na už spracované programové zábery obce, pokračovať v nastúpenom trende a v aktivitách, ktoré rozbehla pani starostka, pretože naša pani starostka nikam neodchádza, je tu, s nami, len využila možnosť na chvíľku sa zastaviť a zlepšiť si kvalitu svojho života.

*Ing. Monika Genčiová
zastupujúca starostka obce*

Vzdávame im hold

Mesiac august spájame s výročím Slovenského národného povstania (SNP). Roky plynuli a tohto roku sme si pripomenuli 80. výročie významnej udalosti v našej histórii.

Občania obce sa dňa 30.09.2024 zišli na slávnostnom akte pri pomníku našich padlých hrdinov v Parke slobody, aby si spoločne uctili pamiatku tých, ktorí sa postavili za slobodu, spravodlivosť a nádej na lepšiu budúcnosť. Na akte sa okrem občanov zúčastnili: Starostka obce Ing. Radoslava Uhrinová, Ing. Monika Genčiová zastupujúca starostka, Ing. Ondrej Lorko, predseda Základnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (ZO SZPB), členky ZPOZu.

Pri kladení vencov sme si osobitne pripomenuli aj štyroch hrdinov z našej obce Rakovnica, ktorí za svoju odvahu zaplatili tým najcennejším – svojimi životmi. Ich mená sú uvedené na pomníku padlých takto:

Ján Gonos Markuš

sa narodil 9.10.1896. Bol baníkom a už v roku 1921 sa angažoval v odboji.

Keď Horthyovci okupovali južné Slovensko, odišiel s rodinou na Železník, odkiaľ sa po čase vrátil do rodnej Rakovnice. Počas povstania syn Ján odišiel k partizánom a stal sa partizánskou spojkou.

Fašisti ho za túto činnosť v odboji zaistili a mučili a 9. októbra 1944 zákerne zavraždili v Hrabine. Vďační Rakovníčania mu na mieste popravy postavili pomník.

Ján Gonos Frunčo

sa narodil 10.8.1905, bol aktívne zapojený do odboja. Počas okupácie bol sústavne sledovaný.

Za spoluprácu s partizánmi ho 11. novembra 1944 odviekli do koncentračnej

ho tábora v Sachsenhausen, kde zahynul vo februári 1945.

Vojtech Róth

sa narodil 8.5.1921, dobrovoľne sa prihlásil do partizánskeho oddielu Petofi Šándor. Po zatlačení povstania do hôr sa jedna časť jednotky presúvala z Čiernej Lehoty cez Tureckú do oblasti Košíc.

Pri zaobstarávaní potravín ho na Tureckej 30. novembra 1944 fašisti smrteľne postrelili. Aj jemu na mieste smrteľného zranenia občania Rakovnice a Rožňavského Bystrého postavili pomník.

Martin Manko

sa narodil 21.4.1920, vykonával u partizánov prieskumné úlohy. Dňa 18. januára 1945 ho pri takejto prieskumnej akcii fašistickí vojaci chytili a na mieste zastrelili.

Ich hrdinstvo a obeta nesmú byť nikdy zabudnuté. Sme zaviazaní tomu, aby sme ich odkaz udržiavali živý v našich srdciach a prenášali ho na ďalšie generácie. Ich boj nám pripomína, že sloboda a mier, ktoré dnes považujeme za samozrejmosť, neprišli zadarmo.

Tohtoročné stretnutie pri pomníku nebolo len o spomienke, ale aj o záväzku, ktorý máme voči našim predkom. Záväzku budovať spoločnosť založenú na rovnosti, úcte a spravodlivosti. Musíme sa snažiť byť hodní odkazu tých, ktorí bojovali a padli v boji za slobodu a udržiavať hodnoty za, ktoré oni položili svoje životy.

Každoročnou súčasťou spomienky na SNP je ZPOZ pri OcÚ. Ich vystúpenie bolo

na strane: Dr. Šabo

spojené s pásmom so sprievodným slovom, básňami a partizánskymi piesňami.

Hrdinovia nezomierajú, žijú v spomienkach a v hlbokom odkaze spojenom s bojom za slobodu a mier, nielen medzi svojimi najbližšími, ale aj v širokej verejnosti. Vzďávame im hold preto, lebo ich odvaha a odhodlanie nám umožnili žiť v slobodnej a demokratickej krajine.

– sp. ron –

Nech je vatra symbolom

K oslavám 80. výročia v našej obci patrí aj Vatra slobody. Iniciatívu do svojich rúk prevzal Dobrovoľný hasičský zbor obce Rakovnica (DHZO). Od prípravy materiálu, dreva až do postavenia vetry i zabezpečenia servisu pre účastníkov akcie bravúrne zvládli. Ich plagáty srdečne pozývali návštevníkov na „Vatru SNP 2024“ dňa 30.08. 2024 na lokalite Kopaň. Každý bol vítaný.

Pred slávnostným zapálením vetry mala Ing. Monika Genčiová zástupujúca starostka príhovor, ktorý zaujal a motivoval k spolupatričnosti, upevnení vzťahov v nasledujúcom znení:

Vážení spoluobčania, milí hostia, v našej obci Rakovnica sa tu stretávame pri príležitosti 80. výročia Slovenského národného povstania, aby sme si spoločne pripomenuli jeden z najvýznamnejších okamihov našej histórie. Pri tejto príležitosti zapálime

vatru – symbol ohňa, ktorý pred osemdesiatimi rokmi vzplanul v srdciach mužov a žien, ktorí sa postavili za našu slobodu a dôstojnosť.

Vatra, ktorú dnes zapálujeme, je symbolom našej sily, odhodlania a spolupatričnosti. Rovnako ako drevo, ktoré horí v plameni, aj my sme silnejší, keď sa zjednotíme pre spoločné dobro. Tu, pod Plešiveckou planinou, v lone prírody, tento oheň zosobňuje našu blízkosť k zemi a dedičstvu, ktoré nám bolo zverené.

Dnešný večer je o stretnutí, o zdieľaní spomienok a o upevnení vzťahov, ktoré robia našu komunitu v Rakovnici takou silnou. Nech tento oheň svieti nielen dnes večer, ale aj v našich srdciach po celý rok. Nech nás inšpiruje k práci pre našu obec, pre naše rodiny a pre seba navzájom.

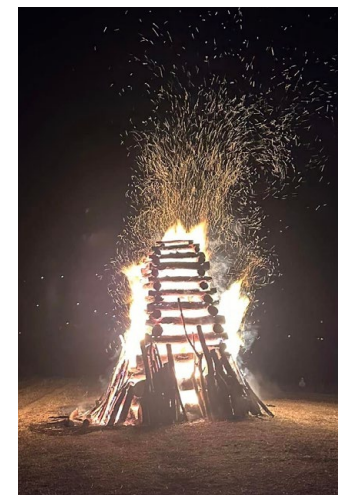
Chcela by som poďakovať všetkým, ktorí prispeli k organizácii tejto udalosti, a vám všetkým za účasť. Nech je táto vatra symbolom pokoja, mieru a nádeje do budúcnosti pre nás všetkých v Rakovnici.

Prajem vám všetkým príjemný večer plný radosti a dobrých spomienok. Nech nás tento plameň zjednocuje a posilňuje, teraz aj vždy.

Po príhovore bola vatra

slávnostne zapálená. Postupne sa oheň zväčšoval až nadobudol svoj vrchol. Fantastická hra ohňa učarovala všetkým prítomným. Vatra bola viditeľná široko ďaleko. S pribúdajúcim každou hodinou zábava gradovala. Atmosféra bola jedinečná. Zážitky a spomienky zo spoločného stretnutia sa pomaly ukládali do pamäte.

–ron–

na strane: Archiv DHZO

Príjemné zážitky i nové poznania

Pekný augustový deň v Rakovnici privítal dňa 22. augusta 2024 milých hostí z troch obcí označovaných ako R3, čo v preklade znamená počiatočné písmeno názvu obce a ich počet. Stretli sa tri organizácie ZO JDS z obce Rudná, Rakovníca, Rožňavské Bystre aby sa spoločne pobavili, relaxovali, zašportovali i zasúťažili. porozprávali...

Tohto roku stretnutie bolo rozdelené na dve časti. Prvá i posledná sa odohrávala v Kultúrnom dome. Druhá v Parku slobody pri zaujímavých súťažiach.

Stretnutie otvoril predseda ZO JDS v Rakovnici Ing. Ondrej Lorko. Privítal všetkých a zvlášť vzácných hostí predsedov ZO JDS Irenu Tokárovú z Rudnej, Františka Geldu z Rožňavského Bustrého, starostku obce Ing. Radoslavu Uhrinovou a zastupujúcu starostku obce Ing. Moniku Genčiovú. Členov JDS stručne oboznámil s programom slovami: „Dnešné popoludnie strávime nasledovne: najprv si urobíme športové popoludnie kde 3 družstvá po 4 členov budú súťažiť v 4 disciplínach a zároveň záujemci

o históriu baníctva si môžu pozrieť Dom baníckych tradícií (DBT). Potom bude nasledovať vyhodnotenie súťaže, občerstvenie, tombola a krásny deň máme za sebou. Prajem vám príjemnú zábavu.“

Všetko sa aj zrealizovalo. Zvláštnosťou bolo hlavné jedlo a to rakovnícka jucha pripravená pod taktovkou overeného kuchára Milana Hlaváča a jeho pomocníkov. Účastníci stretnutia osobitne ocenili prehliadku Domu baníckych tradícií a sprievodný komentár k artefaktom v podaní fundovaného a skúseného vedúceho DBT pána Vladimíra Kóňu.

Deň rýchlo ubehol a po sebe zanechal pekné i príjemné zážitky aj nové poznania. -ron-

na strane: Dr. Šabo

na strane: Dr. Šabo

Naše srdcia prejasní radosť

Oslavný stĺp svätej Márie Magdalény, učeníčky Ježiša a apoštolky apoštolov, je na svete. Myšlienka uctiť si tak patrónku našej obce zrela vo mne niekoľko rokov. Najprv som zriadila pre ňu malý oltárik v prednej izbe. Dávam k jej obrázku živé kvety a večer pripojím aj hrejivú žiaru čajovej sviečky. Vždy som túto sväticu vnímala ako múdru, vznešenú ženu, ktorá dokázala stať po boku

Pána Ježiša a vedela usmerniť učeníkov, aby po jeho smrti napriek obavám o vlastné životy pokračovali v misii.

Vyobrazenia tejto svätice sú bezpočetné a všetky sú krásne. No oltárny obraz v národnom múzeu v dánskom Amsterdame mi vyrazil dych. Renesančný taliansky majster Carlo Crivelli ju v roku 1480 zobrazil presne takú, ako ju v srdci nosia aj súčasné ženy – hrdo nesúcu svoju krásu a posvätnú čistotu.

Áno, toto bude obraz do našej záhrady!

Manžel, úžasný človek a znalec dreva, vyšiel mi v ústrety a z tunajšieho starého agátového dreva zhotovil oslavný stĺp. Osadil doň spomínané dielo, ktoré technicky pomohla priviesť na svet umelecká sklárka z Košíc Zuzana Bobrovská. Keďže domček máme hneď vedľa kostolíka, dielo krásne do jeho blízkosti zapasovalo.

Detail oltárneho obrazu z roku 1480

Oslavný stĺp sv. Márie Magdalény

Vždy naše srdcia prejasní radosť, keď ho vidíme už od bránky. A tiež sa tešíme z toho, že stĺp pre sväticu sme spoločne odhalili so su-

sedkami a susedmi z našej ulice práve v deň slávnosti na Magdolne.

PaedDr. Katarína Eva Čániová

Mgr. Vladimír Čáni

Nezabúdame a uchovávame jeho pamiatku

Už 4. ročník letného výstupu na Plešiveckú planinu „Memoriál Luboša Leštáka“ nám ponúka príležitosť pripomenúť si nielen osobu ale aj osobnosť, ktorú si aj dnes pamätáme. Bol to náš priateľ, no najmä verný starosta obce Rakovníca. Na jeho pamiatku, no hlavne jeho počesť, bol v roku 2020 vyrobený a následne v roku 2021 po vybavení potrebných povolení osadený pamätník. Jeho odhalenie bolo práve pri príležitosti výstupu na Plešiveckú planinu, kedy bola slávnostne odhalená aj pamätná tabuľa pod záštitou starostky obce a poslancov obecného zastupiteľstva.

Po jeho náhlom, nečakanom skonaní v mladom veku 45 rokov, zrodil sa medzi jeho priateľmi na výlete v Bardejovských kúpeľoch nápad postaviť pamätník. Nezostalo len pri prázdnych slovách, ale došlo k rozhodnutiu, že ho postavíme na Plešiveckej planine, kde sa Luboš cítil ako doma.

V momente, keď bol hrubý kmeň už v Rakovníci, dala hrstka jeho priateľov a brat Maroš sily dokopy a v priebehu troch mesiacov vyrobili pamätník. Čo však nikto nepredpokladal, miesto, na ktorom sa ľudia stretávajú pri výstupe na planinu v lokalite Čapá, je v chránenej oblasti. Aj napriek vynaloženému úsiliu a opätovných žiadostiach o výnimku sa nám to nepodarilo vybaviť. Pri výbere náhradného miesta na umiestnenie pamätníka bola

nápomocná obec Rakovníca, starostka a poslanci OZ. Vybrali sme miesto v lokalite Kopan, kde sa po vybavení potrebných povolení pamätník osadil a v septembri pri druhom ročníku letného výstupu na Plešiveckú planinu Memoriálu Luboša Leštáka spolu s pamätnou tabuľou slávnostne odhalil.

Nedá mi nespomenúť konkrétne ľudí, ktorí sa na jeho prípravu, výstavbu a osadenie podieľali. Za samotný búľtľavý kmeň patrí vďaka zamestnancom štátnych lesov. Ten som osobne zo Stromiša nad Vlachovom doniesol. Keďže som osobne bol aj pri zrode tejto myšlienky postaviť Lubošovi pamätník, tak som aj slovo dodržal a vhodný kmeň aj zabezpečil. Pri jeho náročnom opracovaní, postavení a osadení boli nápomocní: Lubošov brat Maroš Lešták

so synom Marošom Leštákom ml., Ondrej Doboš, Milan Hlaváč, Ladislav Kravec, Ján Fabián, Ján Čapó, Patrik Kóna, Marek Piribék a Mgr. Ladislav Furman. Dovolil som si napísať text na pamätnej tabuli, ktorý prešiel schválením a nechal som ho vyrobiť. Erb obce pod štítom pamätníka vyrobil môj syn Ladislav Furman ml..

A čo nás k tomuto všetkému viedlo? Úcta, pocta a verné priateľstvo človeku, ktorý svoju funkciu starostu vykonával zodpovedne, čestne a vďaka svojej dobrosrdečnosti bol neustále vo dne a v noci nápomocný všetkým obyvateľom obce. Priatelia a jeho najbližší ho však poznali aj po inej stránke. Nie len ako starostu, ale aj ako človeka a osobnosť, ktorá bola plná nevyprechajúceho humoru, veselosti, priamosti, sily a úprimnosti. Ako by Luboš sám povedal: „Netreba sa opúšťať“.

Čo dodať na záver. Posolstvo a dojmy, ktoré priniesli predošlé ročníky memoriálu jeho účastníkom ako aj organizátorom predstavujú hodnotu, ktorá podporila organizátorov v zámere, aby sa toto podujatie každoročne opakovalo. Verím, že naša

úprimná snaha o dobrú vec sa stretne u všetkých, ktorí mali tu česť a šťastie poznať Luboša Leštáka s pozitívnou odozvou a že každý ďalší ročník Memoriálu Luboša Leštáka spojený s výstupom na Plešiveckú planinu, bude aj vďaka Vašej aktívnej účasti ponúkať priestor na pripomenutie si pre nás významnej osoby. Verím, že takýmto spôsobom si uchováme pamiatku na Luboša, ktorý pre všetkých toho toľko urobil. Kamarát, česť tvojej pamiatke, nikdy na tebe nezabudneme!

Mgr. Ladislav Furman

na strane: Mgr. Ladislav Furman

BUĎ ZDAR BOH

Banický spolok má svoje pevné miesto medzi spoločenskými organizáciami v našej obci. Pravidelné stretnutia členov sú vždy zaujímavé a prínosné. Nie sú to len stretnutia, ale aj aktívna činnosť v obci. Spolok sa zapája aj do celoštátnych podujatí, ktoré stále nám pripomínajú dôležitosť baníckej profesie. Deň baníkov je dôkazom toho, že je životaschopný. Tohto roku sa ich stretnutie konalo 7. septembra 2024 v Dome kultúry.

Po otvorení sa slova ujal predseda spolku Ján Lindák. Privítal starostku obce Ing. Radoslavu Uhrinovou, poslancov obecného zastupiteľstva a zároveň zástupcov Gemerského baníckeho spolku Bratstvo v Rožňave Ing. Dušana Oravca a Ing. Karola Tomány.

Vo svojom vystúpení poukázal na dôležitosť baníckej profesie vďaka ktorej sa mohla rozvíjať celá spoločnosť. Spomenul na začiatky baníctva v našom okolí: „Dobývanie bolo povrchové čiže pingami, ktoré sa zachovali dodnes. Až neskôr sa prešlo na razenie chodieb ručne pomocou kladivka

a železka - kresanie. Prvé zmienky o baniach nad Rakovnícou sa datujú od roku 1750. V obci fungovala aj huta vo Vyšnom mlyne, ale žiaľ nie sú o nej zaznamenané žiadne písomnosti.“

Zdôraznil význam miestneho baníctva: „Baníctvo živilo nás, naše rodiny celé generácie. Dávalo prácu a obživu celej tejto doline Rudnej, Rakovníci, Rožňavskému Bystrému a Honciam. Z týchto dedín skoro z každého domu pracoval niekto na bani.“

Príhovor ukončil konštatovaním: „Baník je a vždy bude pojem i hrdosť. Buď Zdar Boh na slávu baníckej

práci nech baníckemu spolku žehnajú nebesá.“

Po občerstvení a chutnom rekenskom guľášu bolo

o čom sa rozprávať. Čas plynul a pred ukončením sa už tešili na ďalšie stretnutia.

-sr-

na strane: Dr. Šabo

Pozitívny zlom

Futbal v našej obci má dlhoročnú tradíciu. I dnes má stále dostatok verných fanúšikov. Obci i občanom záleží na tom, aby aj v dnešnej ťažkej dobe naďalej existoval. Pozitívnym zlomom bola Výročná členská schôdza TJ Baník Rakovnica konaná dňa 07.07.2024 v kultúrnom dome v Rakovníci.

Prerokovala sa správa o činnosti, hospodárení, kontrole členskej základne. Významným bodom bolo nové zloženie výkonného výboru, nové zloženie vedenia TJ Baník Rakovnica, voľba nového prezidenta. Zloženie vedenia a výboru uvádzame na tejto strane RON.

Viacerí členovia navrhli za nového prezidenta jedného z hráčov, ktorého charakterizovali ako zanezaného hráča, ktorý je šikovný, pracovitý a záleží mu na tom, aby futbal v Rakovníci sa nielen udržal, ale aj prosperoval. Za prezidenta bol jednohlasne zvolený Lukasz Prodochl, doterajší hráč. Predkladáme vám bleskové,

stručné informácie o novom prezidentovi s jeho súhlasom. Býva v Rožňave, ale čo nevidieť bude občanom Rakovníce, kde renovuje rodinný dom. Má dvoch chlapcov, žiakov, ktorí sú už zaregistrovaní medzi mladými rakovníckymi futbalistami. Vyzerá to z dvoch strán prínosne a tešíme sa tomu.

Stručne povedané výročná členská schôdza bola prínosom pre futbal v Rakovníci. Predsavzatia, plány, úlohy sú prijateľné i splniteľné. Rozhýbala sa činnosť funkcionárov aj hráčov. Nečakáme zázraky. Sme realisti. Veríme im. Aj športová verejnosť im drží palce.

—šr—

Igor Čižmár, Mário Hlaváč, Marek Babič, Miroslav Bodor, Ing. Radoslava Uhrinová, Lukasz Prodochl, Tomáš Čapó.

Personálne zloženie nového výkonného výboru TJ Baník Rakovnica

Lukasz Prodochl, Miroslav Bodor, Igor Čižmár, Tomáš Čapó, Marek Babič

Nové personálne zloženie vedenia TJ Baník Rakovnica

Predseda: Ing. Radoslava Uhrinová

Podpredseda: Miroslav Bodor

Tajomník: Mário Hlaváč

Zdravotník: Jessica Breznenová

Pokladník: Rebecca Čižmárová, Ing. Radoslava Uhrinová

Realizačný tím: Branko Pástor, Patrik Kóna

Prezident TJ Baník Rakovnica: Lukasz Prodochl

Zľava do prava stojaci: vedúci mužstva Miroslav Bodor, Patrik Slavkovský, Lukáš Krajňák, Igor Čižmár, Lukáš Koltáš, Tomáš Čapó, Tomáš Uhrin, Ľuboš Korintuš. Spodný rad: Štefan Kraga, Denis Parti, Marek Kováč, Lukasz Prodochl, Štefan Murza, Michal Dorčák, Norbert Gallo. Chybajúci hráči: Lukáš Gabor, Csaba Koncz, Marek Gabor, Ivan Lőrincz, František Čapó, Denis Koncz, Patrik Šimko.